

Niniejszy – 30 tom „Logopedii” zawiera część referatów wygłoszonych na XIV Konferencji Naukowej, jaka odbyła się podczas Zjazdu Polskiego Towarzystwa Logopedycznego wiosną 2002 r. w Lublinie. Konferencja poświęcona była stanowi refleksji logopedycznej w Polsce i perspektywom rozwoju logopedii. Jej uczestnicy wysłuchali 29 referatów, brali udział w sesji plakatowej i w zajęciach warsztatowych, prowadzonych przez pracowników Zakładu Logopedii i Językoznawstwa Stosowanego UMCS. Konferencja uświadomiła słuchaczom, że w ciągu 30 lat rozwoju logopedii w Polsce zdołaliśmy ją wpisać jako samodzielną dyscyplinę w krąg nauk o wyraźnie zarysowanym przedmiocie badań. Pozwoliła też wyrobić sąd, że możemy się pochwalić rodzimą, oryginalną koncepcją interpretacji zaburzeń mowy, wynikającą ze spójnej już metodologii badawczej, głębokiej refleksji i szerokiego pola obserwacji.

Podkreślenia godne jest odejście od biologizmu wszechobecnego do niedawna w opisach zaburzeń mowy na rzecz interpretacji zachowań ludzkich z perspektywy poznawczej, komunikacyjnej i społecznej. Logopedia bowiem ma swoje własne cele, odmienne od celów nauk medycznych. Ma odpowiedzieć na pytanie: co się dzieje z człowiekiem, który z jakichś powodów nie może nauczyć się języka, który znając język, nie jest w stanie budować skutecznych interakcji, bo nastąpiło uszkodzenie mózgu lub ujawnił się splot czynników uniemożliwiających wykorzystanie tkwiącej w umyśle wiedzy. Logopeda w takich wypadkach ma do spełnienia misję. Musi, docierając do umysłu, uruchomić lub zbudować od początku język – w jego roli poznawczej, interakcyjnej i grupotwórczej.

W niniejszym tomie zamieściliśmy tylko część referatów wygłoszonych na Konferencji, tę mianowicie, którą referenci zdołali przesłać w stosownym terminie do Redakcji „Logopedii”.

Rozprawy zamieszczone w części I: „Z teorii komunikacji językowej. Zaburzenia mowy” dotyczą ważnych problemów percepcji i realizacji systemu językowego w normie interakcyjnej i w różnego typu zaburzeniach mowy

(w alalii, głuchocie, wypadkach rozszczepu podniebienia i wargi, defektach zgryzu, jękaniu, schizofazji i demencji).

Część II: „Postępowanie logopedyczne. Studium przypadku” i część III: „Z praktyki logopedycznej” obejmują prace poświęcone diagnozie i metodom terapii logopedycznej.

Tom, jak zwykle, kończy się działem Recenzji, zawierającym omówienie prac, o których sądzymy, że mogą być użyteczne dla teorii i praktyki logopedycznej.

Stanisław Grabias